

Vantaan kaupungin energiansäästöohjelma 2022-2023

1.11.2022

**The European Rising
Innovative City 2021**

Johdanto

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on muuttanut Euroopan energiatilannetta. Energian saatavuudella ja hinnalla on vaikutusta jokaisen suomalaisen arkeen ja kaikkien on myös varauduttava siihen, että sähköstä voi olla ajoittain pulaa. Saatavuutta heikentävät esimerkiksi pitkät ja tuulettomat pakkasjaksot, pohjoismaisen vesivoimalla tuotetun sähkön vähäinen tarjonta, sähkön tuotantolaitosten huolto- tai käyttökatkokset sekä Keski-Euroopan sähkön kysyntä. Sähköpula voi johtaa jakelun keskeytyksiin. Sähkökatkojen riskiä pienennetään kiinnittämällä huomiota omiin sähkönkäyttötapoihin ja –ajankohtaan erityisesti kulutushuippujen hillitsemiseksi.

Vantaan kaupunki ja kaupunkikonsernin yhtiöt ovat jo vuosia toteuttaneet pitkäjänteistä energiansäästötyötä omissa kohteissaan. Siksi sellaisten merkittävien uusien energiansäästökohteiden löytäminen, jotka eivät heikentäisi olennaisesti kuntalaisten palveluita, on erittäin haastavaa.

Kaupunginjohtaja on päättänyt perustaa työryhmän energiankulutuksen seurantaan ym. talvelle 2022-2023. Energiansäästöohjelma on valmisteltu työryhmän työskentelyn ja kaupungin johtoryhmässä käydyn keskustelun perusteella. Ohjelma sisältää toimenpiteitä, joilla energiaa voidaan säästää tulevana talvena ja joilla näytetään myös hyvää esimerkkiä muille toimijoille ja kuntalaisille. Useissa kaupungeissa ja kunnissa on tehty päätöksiä vastaavan suuntaisista energiansäästötoimenpiteistä. Yhtenä toimenpiteenä kaupunki on osallistunut Motivan Astetta alemmas energiansäästökampanjaan yhdessä Vantaan Energian kanssa. Välittömien toimenpiteiden lisäksi kaupunki tulee lisäämään energiansäästöinvestointeja sekä henkilöstön ja konserniyhtiöiden osallistamista ja viestintää energia-asioissa.

Ohjelman toimenpiteillä kaupunki vähentää omaa energiankulutustaan sekä pyrkii leikkaamaan kulutushuippuja pyrkien näin osaltaan torjumaan energiapulan uhkaa. Ohjelmaan voidaan tehdä tarkistuksia talven aikana. Edellä mainittu työryhmä myös valmistelee varautumista mahdollisiin tulevan talven sähkökatkoksiin.

Välittömät energiansäästötoimenpiteet (1)

Toimitilojen talotekniset säästötoimenpiteet

- Kaupungin käytössä olevien kiinteistöjen sisälämpötilojen laskeminen min. +20 °C:een sekä ilmanvaihdon käytön optimointi.
 - Koulut, hallinto- ja toimistotilat, varastotilat ja kokoontumistilat (nuoriso- ja kulttuuritilat, kirjastot ja sisäliikuntatilat)
 - Poikkeuksena terveydenhuollon palvelutilat sekä päiväkodit, joissa lämpötilaa ei alenneta

Julkisen kaupunkitilan valaistuksen säästötoimenpiteet

- Ulkovalaistuksen paloaikojen lyhentäminen n. 300 tunnilla vuodessa (1h/vrk)

Välittömät energiansäästötoimenpiteet (2)

Sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen säästötoimenpiteet

- Ulkokenttien sulkeminen ja valaistuksen sammuttaminen klo 22 – 07 välillä
- Tekojääkenttien jäädytyksen lopettaminen aikaisemmin keväällä
- Hiihtolatujen lumetuskauden lyhentäminen ja lumitykkien käytön välttäminen kulutushuipputunteina
- Uimahallien saunojen käytön porrastaminen siten, etteivät kaikki saunat ole päällä samaan aikaan
- Kuusijärven sähkösaunojen käytön porrastaminen

Henkilöstön ja konserniyhtiöiden osallistaminen sekä viestintä

- Kaupungin ekotukihenkilöt opastavat työarjen ympäristöä säästäviin tekoihin kannustaen muun muassa energiansäästöön (esim. valojen, tietokoneiden ja näyttöjen sammuttaminen työajan päätyttyä) sekä sähkönkäytön ajoitusta kulutushuippujen ulkopuolelle.
- Kaupungin sisäisessä viestinnässä kannustetaan työntekijöitä tekemään ilmoituksia energiasyöpöistä kohteista (laitteet, talotekniikka, valaistus) ja palkitaan näiden ilmoittajat.
- Kouluissa ja päiväkodeissa järjestetään energiansäästökilpailu, jonka voittajat palkitaan
- Kuntalaisille osoitetussa viestinnässä vahvistetaan Motivan ja HSY:n Ilmastoinfon energiansäästöneuvontaa yhteistyössä Vantaan energian kanssa
- Kaupunki edellyttää, että myös kaupungin konserniyhtiö laativat vastaavat omat energiansäästösuunnitelmansa.

Energiansäästöinvestoinnit lähivuosina

- Tavoite
 - Jokaiseen uudisrakennukseen asennetaan aurinkosähkö, maalämpö tai muuta uusiutuvaa energiaa kyseisen rakennushankkeen mahdollisuuksien sekä voimassa olevan lainsäädännön mukaan.
 - Vanhoihin rakennuksiin asennukset tehdään mahdollisuuksien sekä voimassa olevan lainsäädännön mukaan.
- Öljylämmityksestä luopuminen v. 2020–23/24 alku
- Led-valaistuksen lisääminen
 - Toimitilojen valaistuksesta lähes 50 % uusittu ja uusiin kohteisiin tulee automaattisesti.
 - Katujen ja puistojen ulkovalaistuksessa vaihdetaan vuosittain 1 000 valopistettä ledeiksi.
- Rakennusautomaatiojärjestelmien parempi hyödyntäminen etäohjauksella
- Etäohjausjärjestelmien rakentaminen myös kaupunkikonsernin hallinnassa oleviin kohteisiin
- Vantaan Energian kanssa solmitun strategisen kumppanuussopimuksen hyödyntäminen mm. kaukolämmön osalta
- Vantaan Energian kaukolämmön kausivaraston rakentaminen Kuninkaalaan

Energiansäästöohjelman seuranta

- Energiansäästöohjelman toteutumista seurataan säännöllisesti kaupungin johtoryhmässä
- Ohjelman etenemisestä tiedotetaan säännöllisesti kaupungin verkkosivuilla
- Mikäli energiatilanne muuttuu esim. saatavuuden tai hinnan suhteen, niin ohjelmaan tehdään välittömästi tarkennuksia
- Toimenpiteiden vaikutuksista raportoidaan keväällä 2023

Vantaa
Vanda